

MĚSTO CHRASTAVA

Město Chrastava

jako provozovatel veřejného pohřebiště podle § 16 odst. 1 zák. č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o pohřebnictví nebo Zákon)

vydává v souladu s ustanovením § 19 citovaného Zákona

Řád veřejného pohřebiště Města Chrastava (Městského hřbitova)

Rada města Chrastava příslušná podle § 102 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb. o obcích, ve znění pozdějších předpisů, schválila v souladu s ustanovením § 19 zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen i „Zákon“) tento Řád veřejného pohřebiště Města Chrastavy dne 3. 2. 2020, pod číslem usnesení 2020/02/VI.

Řád veřejného pohřebiště Město Chrastava vydává po předchozím souhlasu Krajského úřadu Libereckého kraje ze dne 14. 1. 2020, vydaného pod čj. KULK 3478/2020 a KSCR 8/2020 (Příloha č. 3).

Článek 1 Úvodní ustanovení

1. Provozování pohřebiště je nedílnou součástí veřejné infrastruktury a službou ve veřejném zájmu v samostatné působnosti obce.
2. Provozovatelem veřejného pohřebiště podle ustanovení § 16 odst. 1 a § 18 odst. 1 Zákona je
Město Chrastava (dále jen Město),
se sídlem: náměstí 1. máje 1, 463 31 Chrastava,
IČ: 00262871,
zastoupené starostou města

Článek 2

Doba zpřístupnění pohřebiště

1. Pohřebiště je místo veřejně přístupné

v zimním období ŘÍJEN – BŘEZEN

Od 8.00	Do 17.00
---------	----------

v letním období DUBEN - ZÁŘÍ

Od 7.00	Do 19.00
---------	----------

v den Památky zesnulých, vč. předcházející soboty a neděle

Od 8.00	Do 20.00
---------	----------

v době svátků vánočních a velikonočních

Od 8.00	Do 20.00
---------	----------

2. Provozovatel je oprávněn povolit odůvodněnou výjimku individuálním povolením.
3. Návštěvníci jsou povinni opustit pohřebiště do konce uzavírací doby bez předchozího upozornění.
4. Mimo vymezenou dobu je pohřebiště uzamčeno.
5. Provozovatel pohřebiště může z oprávněných důvodů přístup veřejnosti na pohřebiště nebo jeho část dočasně omezit nebo zakázat, např. v době provádění terénních úprav, manipulování se zetlelými, nezetlelými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště, exhumací, za sněhu, náledí apod., pokud nelze zajistit bezpečnost návštěvníků. Provozovatel zabezpečí v zimním období nezbytnou údržbu hlavních komunikací pohřebiště v zájmu zajištění bezpečnosti.

Článek 3

Výklad použitých pojmů

1. Vysvětlení zkratk a použitých pojmů:

- a) **Veřejným pohřebištěm** - prostor určený k pohřbení lidských pozůstatků nebo uložení lidských ostatků v podobě míst pro hroby a hrobky nebo úložiště jednotlivých uren nebo rozptylové či vsypové louky nebo jejich kombinace, dále též –**Hřbitov**.
- b) **Řád** - Řád veřejného pohřebiště.
- c) **Provozovatel pohřebiště** – **Město** vykonává provozování veřejného pohřebiště (Hřbitova) zejména ve smyslu § 16 odst. 1 a § 18 odst. 1 Zákona prostřednictvím svých určených zaměstnanců města, zařazených do odboru rozvoje, dotací a správy majetku města (dále jen ORM).
- d) **Správa pohřebiště** – je vykonávána určeným zaměstnancem města v souladu se zákonem o pohřebnictví a tímto provozním řádem, který je zařazen na pracovní pozici **správce hřbitova**.

Hřbitov (z německého Friedhof) neboli **pohřebiště**, zastarale též **krchov** (z německého Kirchhof), v **archeologické terminologii nekropolis**, je pietní místo, kde se pohřbívají **mrtví lidé** respektive ostatky jejich těl (kupř. **popel** po kremaci).

Hřbitov se skládá z **hrobů**, **hrobek**, cest a **zeleně** mezi nimi. V mnoha dnešních hřbitovech existují též „**urnové zdi**“ (**kolumbária**), kde jsou uchovávány ostatky zemřelých, kteří byli **zpopelněni** v **krematoriu**. Hřbitovy bývají otevřené **veřejnosti**, příbuzní a blízcí **zesnulých** často jejich **hroby** navštěvují a pečují o ně.

- e) **Hrobka** - nemovitá věc, která vznikla stavební nebo montážní technologií, bez zřetele na její stavebně technické provedení, použité stavební výrobky, materiály a konstrukce, na účel využití a dobu trvání.

- f) **Hrobka opuštěná** – hrobka, jejíž vlastník nevykonává k této věci své vlastnické právo po dobu delší, než deset let (§ 1050 odst. 2 OZ).
- g) **Hrobové zařízení** - např. pomník, náhrobek, rám, krycí deska, stéla nebo jiná ozdoba hrobu, které mohou být bez znehodnocení od hrobového místa odděleny (zpravidla movitá věc).
- h) **Hrobové zařízení opuštěné** – hrobové zařízení, ke kterému nevykonává vlastník vlastnické právo po dobu delší než tři roky (§ 1050 odst. 1 OZ).
- i) **Rozptyl** - anonymní rozptýlení zpopelněných lidských ostatků do společného hrobového místa (louky rozptylu) bez nároku na uzavření nájemní smlouvy.
- j) **Vsyp** - hrobové místo na vsypové louce s právem nájmu, určené pro ukládání zpopelněných lidských ostatků bez urny. Na rozdíl od rozptylu popela na povrch trávníku se jedná o hloubkové uložení popela do země pod odkrytý travní drn a není při něm potřeba předchozí úpravy popela ani rozptylového aparátu. Vsyp popela umožňuje určit na základě nájemní smlouvy k vsypovému místu na šachovnicovitě rozčleněné zatravněné ploše konkrétní, např. rodinné místo, na které může být postupně uloženo více příbuzných nebo sobě blízkých osob.
- k) **Tělem zemřelého** mrtvé lidské tělo nebo jeho části do pohřbení; tělem zemřelého je i tělo mrtvě narozeného dítěte,
- l) **lidskými pozůstatky** tělo zemřelého a jiné lidské pozůstatky,
- m) **jinými lidskými pozůstatky** plod po potratu, včetně biologických zbytků potratu, není-li možné je od plodu oddělit, podle zvláštního právního předpisu; jiným lidským pozůstatkem je vždy plod po umělém přerušení těhotenství,
- n) **lidskými ostatky** lidské pozůstatky po pohřbení,
- o) **pohřbením** uložení lidských pozůstatků do hrobu nebo hrobky na pohřebišti nebo jejich zpopelnění v krematoriu.
- p) **Hrobovým místem** místo na pohřebišti určené pro zřízení hrobu nebo hrobky nebo vyhrazené místo v úložišti jednotlivých uren (Kolumbárium), nebo konkrétní místo na vsypové louce,
- q) **konečnou rakví** pevně zavřená rakev s lidskými pozůstatky určená pro jejich pohřbení, vyrobená z dřevěných desek nebo desek na bázi dřeva a splňující kritéria pevnosti rakve pro pohřbení nebo alespoň parametry ve shodě s určenou normou, definovanou v § 4a zákona o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů,
- r) **totožností** jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a státní příslušnost zemřelého,
- s) **exhumací** vyzdvižení lidských ostatků nebo urny s lidskými ostatky z pohřebiště,
- t) **oznámením úmrtí** informování o úmrtí alespoň jedné z osob uvedených v § 114 odst. 1 občanského zákoníku,
- u) **identifikací jiných lidských pozůstatků** písemné potvrzení poskytovatele zdravotních služeb o potratu obsahující údaje o stáří plodu v týdnech, je-li známo, jeho pohlaví, pokud ho lze určit, datum potratu, je-li známo, nebo datum ukončení těhotenství a jméno, popřípadě jména, a příjmení matky,
- v) **vypravitelem pohřbu** fyzická nebo právnická osoba sjednávající pohřbení do 96 hodin od oznámení úmrtí nebo obec zajišťující pohřbení podle § 5 odst. 1 až 3 zákona,
- w) **provozovatel pohřební služby** je osoba disponující platnou koncesí k provozování pohřební služby zahrnující činnosti spojené s úpravou lidských pozůstatků, jejich přepravou, kopáním hrobu a pohřbením.

Článek 4 Vymezení a závazné členění pohřebiště

1. Ustanovení tohoto Řádu se vztahují na veřejné pohřebiště – v Chrastavě, v k. ú. Chrastava I, (dále také hřbitov), na pozemkové parcele č. 1078/1 jehož součástí jsou vymezené plochy - **SEKCE** - s následujícím účelem využití:

SEKCE č.

1. Místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobů	RAKVOVÉ HROBY
1.1 Místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobek	HROBKY
1.2 Místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobek	HROBKY
2. Místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobů	RAKVOVÉ HROBY
2.1 Místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobek	HROBKY
3. Místa pro ukládání lidských pozůstatků do dvouhrobů	RAKVOVÉ DVOUHROBY
3.1 Místa pro vsyp zpopelněných lidských ostatků do země	VSYPOVÁ MÍSTA
3.2 Místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobek	HROBKY
4. Zmenšená místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobů	RAKVOVÉ HROBY MALÉ
4.1 Místa pro ukládání zpopelněných lidských ostatků v urnách do stavby	KOLUMBÁRIA
4.2 Místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobek	HROBKY
5. Místa pro ukládání lidských pozůstatků do dvouhrobů	RAKVOVÉ DVOUHROBY
5.1 Místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobek	HROBKY
5.2 Společný hrob pro ukládání nezpopelněných lidských ostatků	SPOLEČNÝ HROB
6. Místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobů	RAKVOVÉ HROBY
6.1 Místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobek	HROBKY
6.2 Místa pro ukládání zpopelněných lidských ostatků v urnách do země	URNOVÉ HROBY
6.3 Společný hrob pro ukládání zpopelněných lidských ostatků	SPOLEČNÝ HROB
7., 8. Místa pro ukládání zpopelněných lidských ostatků v urnách do země	URNOVÉ HROBY
9. Vojenský hrob	
10. Smuteční obřadní síň	
11. Budova správce hřbitova	
12. Veřejné WC	

2. SEKCE S HROBOVÝMI MÍSTY TŘÍDĚNÉ DLE VYUŽITÍ

RAKVOVÉ HROBY	sekce č. 1., 2., 6.
ZMENŠENÉ RAKVOVÉ HROBY	sekce č. 4.
URNOVÉ HROBY	sekce č. 6.2, 7., 8.
RAKVOVÉ DVOUHROBY	sekce č. 3., 5.
KOLUMBÁRIA	sekce č. 4.1
HROBKY	sekce č. 1.1, 1.2, 2.1, 3.2, 4.2, 5. 1, 6.1,
SPOLEČNÉ HROBY	sekce č. 5.2, 6.3
VOJENSKÝ HROB	sekce č. 9

Závazné rozmístění jednotlivých sekcí na pohřebišti je znázorněno graficky v příloze č. 1

3. Vnější hranice hřbitova je vymezena v jihozápadní části cihlovou zdí a v severovýchodní části drátěným oplocením s živým plotem.
4. Řád je závazný pro provozovatele – Město, správce (určené zaměstnance Města) a dále pro subjekty, zajišťující pohřební služby, pro obstaravatele pohřebních a jiných úkonů, nájemce hrobových a urnových míst, objednatele a zhotovitele služeb, návštěvníky hřbitova včetně osob,

kteřé zde s prokazatelným souhlasem správce pohřebiště nebo nájemce provádějí práce a pro ostatní veřejnost.

5. Pokud bude stejná věc popsána v několika dokumentech a v každém jinak, tak mají přednost v pořadí: samotná nájemní smlouva, Řád, zákon o pohřebnictví a občanský zákoník. Smlouva i Řád nesmějí být v rozporu se zákonem nebo být proti zákonu - speciálnímu i obecnému. Zvláštní ustanovení mají vždy přednost před obecnými, a to i když jsou uvedena v jednom dokumentu. Pokud není v žádném dokumentu nějaká věc upravena, řídí se právo pravidly uvedenými v právních předpisech.
6. Hrob, ve kterém je pohřben zemřelý, jehož činnost byla mimořádně společensky prospěšná a všeobecně uznávaná, je možné rozhodnutím Zastupitelstva Města Chrastava prohlásit za „**Čestný hrob**“ na základě pravidel pro udělování čestného občanství, čestných poct a ceny Města Chrastava. Hrob, který bude prohlášený „Čestným hrobem“ bude opatřen nápisem „Čestný hrob“ na náklady Města. Nájemci hrobového místa, na kterém se nachází hrob prohlášený za „Čestný hrob“ přísluší sleva z nájmu a služeb s nájmem spojených ve výši 75 %. Nájemce nesmí bez souhlasu provozovatele odstranit hrobové zařízení hrobového místa s „Čestným hrobem“. V případě, že o další užívání hrobového místa, na kterém se nachází hrob prohlášený za „Čestný hrob“, neprojeví nájemci zájem nebo v případě, že hrobové zařízení vykazuje znaky opuštěnosti, je Město povinno učinit na své náklady opatření směřující k zachování pietnosti a důstojnosti hrobu.
7. Náhrobek, vykazující vysoké uměleckořemeslné zpracování, je možné rozhodnutím Rady města Chrastavy prohlásit za „**Cenný náhrobek**“. Nájemce nesmí bez souhlasu rady města odstranit hrobové zařízení hrobového místa. V případě, že o další užívání hrobového místa, na kterém se nachází hrob prohlášený za „Cenný náhrobek“, neprojeví zájem nájemci nebo v případě, že hrobové zařízení vykazuje znaky opuštěnosti, je město povinno učinit na své náklady opatření směřující k zachování „Cenného náhrobku“.

Článek 5 Rozsah poskytovaných služeb

1. Na Městském hřbitově jsou poskytovány zejména tyto základní služby:

a) nájem hrobového místa

	jednotná velikost hrobového místa
I. pro hroby rakvové,	260x140 cm
II. pro hroby rakvové malé,	150x100 cm
III. pro dvouhroby rakvové	260x240 cm
IV. pro uložení lids. ostatků v urnách (hroby urnové)	110x90 cm
V. pro uložení uren s lidskými ostatky v kolumbáriích	1 zřízené místo
VI. pro vsyp zpopelněných lidských ostatků do země	v souladu s čl. 11, odst. 11 řádu
VII. pro výstavbu hrobky	souladná s velikostí původní hrobky

b) základní služby spojené s nájmem a užíváním hrobového místa, kalkulované v ceně nájmu dle aktuálního ceníku:

1. správa pohřebiště a objektů na pohřebišti,
2. vedení předepsané evidence související s provozováním pohřebiště,
3. zveřejňování informací v místě na daném pohřebišti obvyklém pro potřeby nájemců a veřejnosti,
4. vykonávání dozoru nad dodržováním řádu pohřebiště,

5. běžná údržba pohřebiště včetně zeleně, oplocení, mobiliáře, zajištění vody,
 6. běžná údržba páteřních komunikací a zpevněných ploch (v létě i v zimě),
 7. zajišťování svozu, odvozu a likvidace odpadů,
 8. běžná údržba čestných hrobových míst, vojenského hrobu a společných hrobů.
2. Provozovatel pohřebiště nezajišťuje pohřební a doplňkové služby (např. manipulace se zetlelymi nebo nezetlelymi lidskými ostatky, výkopové práce související s pohřbením nebo exhumací, pohřbívání, ukládání lidských ostatků, provádění exhumací apod.).
 3. Na Městském hřbitově jsou poskytovány následující doplňkové služby na základě samostatné objednávky nájemce nebo vlastníka hrobového zařízení či hrobky, které nejsou kalkulovány v ceně nájmu:
 - a) Pronájem smuteční síně pro smuteční obřad
 - b) Uložení urny do kolumbária
 - c) Provedení vsypu na vsypovou loučku
 - d) Uložení urny do hrobu (rakvov. i urnového)
 - e) Zrušení klasického hrobového místa
 - f) Zrušení klasického hrobového místa dvojhrou
 - g) Zrušení zmenšeného hrobového místa
 - h) Zrušení hrobového místa v urnovém háji
 - i) Manipulace se zpopelněnými lidskými ostatky v rámci hřbitova
 4. Při nakládání s hrobovým zařízením jako s věcí opuštěnou bude provozovatel pohřebiště postupovat nejen podle občanského zákoníku, ale také ve smyslu čl. 24 a 30 bilaterální českoněmecké Smlouvy o dobrém sousedství a přátelské spolupráci č. 521/1992 Sb. Řešení všech problémů spojených s péčí o opuštěné německé hroby by mělo probíhat v duchu smíření.
 5. V souladu se stanoviskem Krajské hygienické stanice Libereckého kraje č. j. ZD1-4235-219/2002 ze dne 26. 6. 2002, je na základě zákona o pohřebnictví, tímto Řádem pro uložení lidských ostatků do hrobů stanovena na pohřebišti tlecí doba v délce minimálně 15 let s možností pohřbívání do prohloubených hrobů hlubokých nejméně 1,5 m a nejvíce dva metry dle hydrogeologického posudku č. 2/08 z května 2002, který je uložen u provozovatele pohřebiště.
 6. Všichni zemřelí nezávisle na místě úmrtí mohou být na tomto hřbitově pohřbeni, ale pouze se souhlasem provozovatele hřbitova. Nejpozději den před přijetím lidských pozůstatků je nezbytné předložit provozovateli hřbitova (odbor ORM MěÚ Chrastava, tel.: 482363862, (e-mail podatelna@chrastava.cz) kopii Listu o prohlídce zemřelého, kterou provozovatel uloží minimálně po tlecí dobu v příloze hřbitovní knihy.

Článek 6

Pořádek na pohřebišti, obecná pravidla pro návštěvníky a uživatele

1. Dětem do 10 let věku je dovolen vstup na pohřebiště pouze v doprovodu dospělých osob.
2. Osobám pod vlivem návykových a psychotropních látek je vstup na pohřebiště zakázán.
3. Motorová vozidla mohou na pohřebišti vjíždět a zdržovat se jen s prokazatelným souhlasem správce. Jde zejména o dodržování vyhrazených jízdních tras, bezpečnost návštěvníků a klid na pohřebišti.
4. Na hřbitově není dovolena jízda i jinými vozidly s výjimkou vozíků invalidních občanů. Chodci mají vždy přednost před vozidly. Na pohřebištech je zakázáno provádět opravy, údržbu a mytí vozidel.

5. Na pohřebišti je rovněž zakázáno pohybovat se na kolech, kolečkových bruslích, koloběžkách, skateboardech apod.
6. Návštěvníci jsou povinni chovat se na hřbitově důstojně a pietně s ohledem na toto místo, řídit se Řádem pohřebiště. Zejména není návštěvníkům hřbitova dovoleno se zde chovat hlučně, používat audio a video přijímače, požívat omamné látky, odhazovat odpadky mimo odpadové nádoby a používat prostory pohřebiště i jeho vybavení k jiným účelům, než k jakým jsou určeny.
7. Z hygienických důvodů není dovoleno na pohřebišti pít vodu z vodovodních výpustí a studní. Rovněž není dovoleno tuto vodu odnášet v náhradních obalech mimo pohřebiště.
8. Svítidla mohou návštěvníci a nájemci na pohřebišti rozsvěcovat jen pokud jsou vhodným způsobem zabezpečena proti vzniku požáru. Provozovatel, případně správce může v odůvodněných případech používání svítidel na pohřebišti omezit nebo i zakázat, případně odstranit.
9. Věnce a kytice (bez nádob na vodu) lze umísťovat jen na plochy, které jsou k tomuto účelu určeny (zejména pronajatá hrobová místa). Správce pohřebiště je oprávněn zvadlé nebo jinak znehodnocené květinové dary příp. jiné předměty z těchto míst odstranit.
10. Nájemce místa v Kolumbáriu není oprávněn činit žádné montážní úpravy, či zásahy do stavby Kolumbária, ani ukládat jakékoliv předměty ani květiny mimo vnitřní prostor pronajatého místa.
11. Ukládání nádob, náradí, jiných předmětů, včetně dílů hrobového zařízení na zelené pásy a místa kolem hrobových míst není dovoleno. Nádoby na odpadky na pohřebišti slouží jen pro ukládání odpadu z pohřebiště - mimo odpadu stavebního a nebezpečného.
12. Uživatelé a návštěvníci hřbitova jsou povinni dodržovat zavedený systém třídění odpadů.
13. Návštěvníkům je zakázáno provádět jakékoli zásahy do vzrostlé zeleně na pohřebišti bez souhlasu správce.
14. Na pohřebišti je povoleno provádět jakékoliv práce pouze v takovém rozsahu a způsobem, které nejsou v rozporu s tímto Řádem a jsou odsouhlaseny správcem hřbitova.
15. Na pohřebišti je zakázáno umístění reklam bez předchozího souhlasu provozovatele pohřebiště. Není dovoleno umístění reklam na stromech ani zařízeních pohřebiště ani hrobových místech a hrobových zařízeních.
16. Na pohřebišti rovněž není dovoleno pořádat presentační akce soukromých subjektů zaměřené na výkon následné služby pro nájemce či prodej jimi nabízeného zboží. Všechny podnikatelské subjekty, které chtějí vykonávat jakékoli práce či služby pro nájemce, mají oznamovací povinnost k této činnosti vůči provozovateli pohřebiště prostřednictvím správce hřbitova.
17. Smuteční obřadní síň slouží k obřadům pro rozloučení se zesnulými, případně s lidskými pozůstatky v konečné rakvi před uložením do hrobu, hrobky, nebo odvozem ke zpopelnění, nebo k rozloučení se zpopelněnými lidskými ostatky a to všem občanům, i členům jakékoli registrované církve, za rovných podmínek. Jiný způsob užití obřadní síně ke smutečnímu obřadu může povolit pouze provozovatel v souladu se zákonem o pohřebnictví. Provozní doba smuteční obřadní síně se upravuje podle potřeby objednatelů, kapacity obřadů a provozních možností provozovatele.
18. Smuteční obřadní síň lze užívat pouze na základě uzavřeného smluvního vztahu, mezi provozovatelem a objednatel (objednávky) a za úplaty dle platného ceníku.
19. Všechny osoby, vykonávající činnosti, související se zajištěním řádného provozu pohřebiště, jsou povinny tak činit v souladu se zákonem o pohřebnictví a ostatními právními normami, upravujícími takovou činnost, dodržovat tento Řád a to vždy s vědomím provozovatele nebo správce hřbitova, nebo s jejich předchozím souhlasem, je-li jej dle tohoto řádu potřeba.

Článek 7

Povinnosti provozovatele a správce pohřebiště

1. Provozovatel pohřebiště je povinen zejména:

- a) **Všem osobám - zájemcům o nájem, stanovit podmínky pro sjednání nájmu hrobového místa, které musí být stejné pro všechny osoby.**
- b) Zdržet se ve styku s pozůstalými chování nešetrného k jejich citům a umožnit při smutečních obřadech účast registrovaných církví, náboženských společností a jiných osob v souladu s projevenou vůlí zemřelé osoby, a pokud se tato osoba během svého života ke smutečnímu obřadu nevyslovila, také v souladu s projevenou vůlí osob uvedených v § 114 odst. 1 občanského zákoníku, jsou-li provozovateli nebo správci takovéto osoby známy.
- c) Vést evidenci související s provozováním pohřebiště v rozsahu dle § 21 zákona o pohřebnictví formou vázané knihy, a v elektronické podobě s roční frekvencí výtisku a jejich svázáním.
- d) Ukládat Listy o prohlídce zemřelého do spisovny popřípadě i doklady o zpopelnění dle spisového skartačního řádu obce.
- e) Vyřizování stížností souvisejících s provozem a správou pohřebiště je řešeno v souladu s obecně závaznými právními předpisy.
- f) Současně je povinen udržovat aktuální plán pohřebiště s vedením evidence volných hrobových míst. Zájemcům o uzavření nájemní smlouvy je povinen na jejich žádost nechat nahlédnout do plánu pohřebiště a evidence volných míst.
- g) V případě zákazu pohřbívání bezodkladně písemně informovat nájemce hrobových míst, pokud je mu známa jejich adresa a současně informovat veřejnost o tomto zákazu v místě na daném pohřebišti obvyklém, kterým je vývěska vpravo za vstupem na hřbitov.
- h) V případě, že by mělo dojít ke zrušení pohřebiště, postupuje provozovatel dle ustanovení § 24 zákona o pohřebnictví a je bezodkladně povinen ve směru k zúčastněným osobám a veřejnosti splnit veškerou informační povinnost.
- i) Pronajímat hrobová místa a provádět obnovu nájmu zájemcům za podmínek, stanovených zákonem o pohřebnictví a Řádem.
- j) Písemně upozornit nájemce na skončení sjednané doby nájmu nejméně 90 dnů před jejím skončením. Není-li mu trvalý pobyt, nebo sídlo nájemce znám, uveřejnit tuto informaci v místě na pohřebišti obvyklém, nejméně 60 dnů před skončením sjednané doby nájmu.

2. Správce hřbitova je povinen zejména:

- a) Připravovat k pronájmu volná hrobová místa k novému pronajmutí pro hroby, hrobky, urnová místa apod. (tzn. vytyčit, číselně označit, vyčistit) tak, aby se minimalizoval negativní dopad na již existující hrobová místa a aby vznikly ucelené řady, oddíly, či skupiny hrobových míst stejného charakteru
- b) Zdržet se ve styku s pozůstalými chování nešetrného k jejich citům a umožnit při smutečních obřadech účast registrovaných církví, náboženských společností a jiných osob v souladu s projevenou vůlí zemřelé osoby, a pokud se tato osoba během svého života ke smutečnímu obřadu nevyslovila, také v souladu s projevenou vůlí osob uvedených v § 114 odst. 1 občanského zákoníku, jsou-li provozovateli nebo správci takovéto osoby známy
- c) Zajišťovat údržbu pohřebiště včetně inženýrských sítí, běžnou údržbu oplocení a mobiliáře, včetně veřejné zeleně na pohřebišti podle platných předpisů a pokynů provozovatele.

Zajišťovat úklid cest a chodníků (celoročně), společných zařízení a dalších součástí. Dbát na úpravu pohřebiště a předkládat provozovateli návrhy na zásadní opravy, rekonstrukce, rozvoj a modernizaci pohřebiště.

- d) Zajišťovat správu a údržbu objektů na pohřebišti (obřadní síň, zvonice, centrální kříž, WC, kolumbária, apod.)
- e) Provádět údržbu a úpravu společných hrobů, a v určeném rozsahu i čestných hrobových míst a cenných náhrobků.
- f) Zajišťovat sběr, třídění, uskladňování a likvidaci všech odpadů z pohřebiště.
- g) Zabezpečovat pořádek a čistotu na hřbitově včetně údržby veřejných travnatých ploch, opuštěných hrobových míst, společných hrobů a vyhrazených ploch.
- h) Umožnit oprávněným osobám manipulaci se zetlelými, nezetlelými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště nebo provedení exhumace za podmínek stanovených zákonem o pohřebnictví a tímto Řádem.
- i) Spolupracovat při provádění evidence a vyřizování stížností včetně reklamací souvisejících s provozováním pohřebiště.
- j) Během doby trvání nájmu zajistit k hrobovému místu přístup a zdržet se jakýchkoli zásahů do hrobového místa, s výjimkou případů, kdy je nezbytné bezodkladně zajistit bezpečný provoz pohřebiště, mimo kopání hrobů nebo opravy hrobových zařízení a hrobek v sousedství, avšak jen na dobu nezbytně nutnou.
- k) Zveřejňovat informace v místě na pohřebišti obvyklém pro potřeby nájemců hrobových míst a veřejnosti.
- l) Vykonávat dozor nad dodržováním tohoto řádu.

Článek 8 Dřeviny a lavičky

1. Dřeviny lze na pohřebišti vysazovat pouze se souhlasem provozovatele. Jedná se o dřeviny, které by v budoucnu vykazovaly znaky vzrostlých stromů a mohly by způsobovat škody na majetku a ohrožovat bezpečnost návštěvníků.
2. Provozovatel může dle svého uvážení a bez souhlasu nájemce odstranit vysazené dřeviny, k jejichž výsadbě nedal souhlas.
3. Likvidovat vzrostlou zeleň lze jen při dodržení zvláštního předpisu (viz zákon o ochraně přírody a krajiny).
4. Všechna trvalá zeleň, vysazená na pohřebišti, se stává majetkem provozovatele pohřebiště.
5. Nájemce ani návštěvník pohřebiště není oprávněn provádět jakékoli zásahy do vzrostlé zeleně bez předchozího souhlasu správce hřbitova.
6. Pevné i přenosné lavičky instaluje na pohřebišti provozovatel nebo osoba, které k tomu udělí provozovatel souhlas s určením rozměrů, tvaru a umístění lavičky a povinnosti udržovat lavičky v řádném stavu.
7. Lavičky mohou užívat všichni návštěvníci pohřebiště.
8. Jednoduché práce nutné k udržování a okrašlování hrobových míst a hrobového zařízení provádějí nájemci nebo osoby nájemcem pověřené.

Článek 9

Nájem a užívání hrobového místa

1. Žádný zájemce o nájem místa na pohřebišti nemá nárok na svévolné zabránění opuštěného hrobového místa, nebo na jiné, individuální umístění hrobu a hrobového zařízení v rámci pohřebiště.
2. Nájem hrobového místa vzniká na základě smlouvy o nájmu hrobového místa uzavřené mezi pronajímatelem - provozovatelem pohřebiště a nájemcem (dále jen smlouva o nájmu). Smlouva o nájmu musí mít písemnou formu a musí obsahovat určení druhu hrobového místa, jeho rozměry a výši nájemného dle platného ceníku.
3. Podnájem hrobového místa je nepřipustný. Hrobové místo nelze prodat.
4. K uzavření smlouvy o nájmu hrobového místa je zájemce o nájem povinen poskytnout pronajímateli - správci pohřebiště zejména tyto údaje:
 - a) jméno a příjmení zemřelé osoby, jejíž lidské pozůstatky nebo ostatky budou na pohřebišti uloženy, místo a datum jejího narození a úmrtí,
 - b) List o prohlídce zemřelého v případě hrobů pro uložení rakví, v ostatních případech kopii úmrtního listu,
 - c) jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu a data narození nájemce hrobového místa, jde-li o fyzickou osobu, nebo obchodní jméno, název nebo obchodní firmu, sídlo a identifikační číslo osoby nájemce hrobového místa, jde-li o právnickou osobu,
 - d) jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu a další kontakty na osoby, které budou po smrti nájemce na základě určené posloupnosti pokračovat v nájmu, jsou-li mu známy.
 - e) jméno, příjmení adresu trvalého pobytu a datum narození vlastníka hrobového zařízení. Pokud nájemce údaj o jiném vlastníku, či spoluvlastnících neuvede, má se za to, že je sám vlastníkem.
5. Změny výše uvedených údajů a skutečností je nájemce povinen bez zbytečného odkladu oznámit provozovateli nebo správci pohřebiště.
6. V případě, že se jedná o nájem hrobového místa v podobě rakvového hrobu nebo hrobky, musí být doba, na niž se smlouva o nájmu uzavírá, stanovena tak, aby od pohřbení mohla být dodržena minimální tlečící doba stanovená pro pohřebiště v čl. 3, tj. 5 let.
7. Nájem hrobových míst (§ 2 písm. g) Zákona) se sjednává zpravidla na dobu, která je současně dobou minimální:
 - pro nový rakvový hrob na 15 let, následující prodloužení minimálně na 5 let,
 - pro hrobku na 20 let
 - pro urnové hroby na 10 let,
 - pro Kolumbárium a místo vsypu na 5 let.
8. Provozovatel pohřebiště omezil maximální délku nájmu místa na pohřebišti na 20 let.
9. **Nájem hrobového místa pro zřízení hrobky lze sjednat pouze na místech původních, opuštěných hrobek.**
10. Platným uzavřením nájemní smlouvy k hrobovému místu na pohřebišti vzniká nájemci právo zřídit na místě hrob, uložit v tomto místě lidské pozůstatky a lidské ostatky, zřídit hrobku, urnové místo, včetně vybudování náhrobku a hrobového zařízení (rám, krycí desky apod.) a vysázet květiny, případně provést vsyp do vsypového místa na vsypové loučce, to vše v souladu s obsahem nájemní smlouvy, tímto Řádem a pokyny provozovatele pohřebiště nebo správce hřbitova, s následnou možností prodloužení smlouvy.
11. Nájemní právo k hrobovému místu lze převést na třetí osobu pouze prostřednictvím provozovatele pohřebiště novou smlouvou. Současně s převodem nájemního práva je dosavadní nájemce a vlastník hrobky, náhrobku nebo hrobového zařízení povinen předložit provozovateli pohřebiště smlouvu o převodu uvedených movitých věcí do vlastnictví jiné osoby, nezůstávají-

li i nadále v jeho vlastnictví.

12. Uložení konstrukce pro ukládání vykopané zeminy při výkopu vedlejšího hrobu a nutné kamenické práce na přilehlém hrobovém místě, to vše v odůvodněných případech a na nezbytně nutnou dobu, není omezením práva nájemce ve smyslu § 25 zákona o pohřebnictví. Dojde-li k zásahu do hrobového místa, nebo zařízení a vznikne-li tímto škoda, je povinen hrobové místo uvést do původního stavu, nebo škodu nahradit ten, kdo škodu způsobil. To platí i v případě, že škůdce ke své činnosti přibral třetí osobu.
13. Nájemce je povinen vlastním nákladem zajišťovat údržbu hrobového místa a hrobového zařízení v rozsahu stanoveném smlouvou o nájmu v následujícím rozsahu:
 - a) nejpozději do 6 měsíců od pohřbení do hrobu zajistit úpravu pohřbívací plochy hrobového místa. Z důvodů hodných zvláštního zřetele může provozovatel pohřebiště na základě žádosti nájemce tuto lhůtu přiměřeně prodloužit.
 - b) zajistit, aby plocha hrobového místa nezarůstala nevhodným porostem, který by narušoval svým vzhledem okolí, průběžně zajišťovat údržbu hrobového místa tak, aby se z jeho povrchu nešířily do okolí plevelné nebo invazní druhy rostlin, jakož i průběžně zajišťovat údržbu hrobového zařízení na vlastní náklady tak, aby jejich stav nebránil užívání hrobových míst ostatních nájemců a dalších osob,
 - c) odstranit včas znehodnocené květinové a jiné dary, odpad z vyhořelých svíček a další předměty, které narušují estetický vzhled pohřebiště. Neodstraní-li tyto předměty nájemce hrobového místa, je provozovatel prostřednictvím správce hřbitova oprávněn a současně povinen tak učinit sám.
14. Nájemce je povinen neprodleně zajistit opravu hrobového zařízení pokud je narušena jeho stabilita a ohrožuje tím zdraví, životy, nebo majetek dalších osob. Pokud tak nájemce neučiní po uplynutí lhůty uvedené ve výzvě provozovatele, je provozovatel pohřebiště, případně správce hřbitova oprávněn zajistit bezpečnost na náklady nájemce hrobového místa.
15. Je zakázáno odkládat díly hrobového zařízení na sousední hrobová místa, nebo je opírat o sousední hrobová zařízení.
16. Při užívání hrobového místa je nájemci zakázáno manipulovat s lidskými ostatky. Se zpopelněnými lidskými ostatky může nájemce manipulovat a ukládat je na pohřebišti pouze s vědomím správce hřbitova, který o tom učiní záznam ve hřbitovní knize.
17. Nájemce je povinen strpět číselné označení hrobových míst provedené provozovatelem. Nesmí tato čísla přemísťovat, poškozovat a používat k jiným účelům. Nájemce je povinen strpět na hrobovém místě vhodně umístěný odkaz na uveřejněnou informaci ve vývěsce týkající se upozornění nájemce na skončení doby nájmu, případně jiné důležité skutečnosti.

Článek 10

Podmínky zřízení hrobu, hrobky, náhrobku, hrobového zařízení

1. Podle ustanovení § 17 zákona, - ke zřizování jednotlivých hrobů, hrobek, úložišť jednotlivých uren a hrobových zařízení na pohřebišti není třeba rozhodnutí o jejich umístění podle zvláštního právního předpisu (stavební zákon) ani povolení stavby.
2. **Obecná pravidla** - Při provádění veškerých prací na pohřebištích je třeba dodržovat podmínky

dohodnuté se správcem hřbitova a zejména:

- respektovat důstojnost místa a omezit hlučné práce na nezbytné minimum,
- neomezovat průchodnost komunikací a přístup k jednotlivým hrobovým místům,
- nenarušovat hrobová místa nebo jakkoli jinak omezovat práva nájemců hrobových míst,
- zajistit maximální ochranu zeleně a jejího kořenového systému.

3. Ke zhotovení hrobky, náhrobku, hrobového zařízení na pohřebišti, nebo úpravě již existujících, je oprávněn pouze nájemce hrobového místa. Jiná osoba pouze v případě doložení prokazatelného souhlasu nájemce hrobového místa a provozovatele pohřebiště za jím stanovených podmínek.
4. **Výkopové práce související s pohřbením a exhumací zajišťuje provozovatel pohřební služby kvalifikovanou osobou.**
5. **Podrobnější pravidla a podmínky** pro zřízení kopaného hrobu, hrobky, náhrobku a hrobového zařízení jsou uvedena v příloze č. 2 tohoto Řádu.
6. **Hrob rakvový, ručně kopaný** - Zhotovitel rakvového hrobu je povinen při výkopových pracích postupovat v souladu s Nařízením vlády č. 591/2006 Sb. o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích.
 - a) Minimální světlá šíře výkopu musí být 80 cm + 2x šíře svislého pažení, jehož použití je k zajištění bezpečnosti povinné při hloubce výkopu větší než 1,3 m, to je celkem cca 90 cm. Délka výkopu včetně pažení v závislosti na délce rakve musí být 210 -215 cm.
 - b) Půdorys dna musí odpovídat půdorysným rozměrům rakve + 5 cm na každou stranu (strany rakve jsou 4). Hloubka dna hrobu činí nejméně 150 cm, a u prohloubeného hrobu min 200 cm, při respektování zásady, aby vrstva ulehlé zeminy nad rakví byla min. 100 cm.
7. **Hrobka** - Provozovatel pohřebiště může ve svém souhlasu se zřízením **hrobky** stanovit
 - a) dobu výstavby hrobky,
 - b) zabezpečení místa z hlediska pádu osob a bezpečnosti návštěvníků hřbitova,
 - c) požadavky na ochranu zeleně v okolí staveniště,
 - d) podmínky používání komunikací pohřebiště,
 - e) způsob skladování materiálů, odpadů a jejich likvidace,
 - f) povinnost dozoru při výstavbě,
 - g) průběžné a závěrečné kontroly postupu prací.

Dokumentaci spojenou se zřízením hrobky je provozovatel pohřebiště povinen archivovat.
8. **Hrobové zařízení** - Podmínky ke zřízení **hrobového zařízení** vyžaduje souhlas provozovatele v rozsahu:

Maximální rozměry případně tvar hrobového zařízení, minimální hloubku základů, odstupňování hrobového zařízení ve svahovitém terénu, šířku uliček mezi hrobovými zařízeními, případně druh použitého materiálu, způsob uložení zeminy a odpadu při zřizování hrobového zařízení, jeho opravách a likvidaci.
9. Vlastník hrobového zařízení je oprávněn odstranit hrobové zařízení po předchozím projednání se správcem hřbitova a prokazatelným souhlasem nájemcem hrobového místa.
10. Po skončení prací na pohřebišti je každý povinen na svůj náklad uvést okolí příslušného hrobového místa a místa, která při práci znečistil, do původního stavu nejpozději do 48 hodin. Ukončení prací je povinen ohlásit správci hřbitova a je povinen uhradit náklady spojené s odvozem a likvidací odpadu, včetně odpadu biologicky nebezpečného, vzniklého při pracích na hrobovém místě, pokud tak neučinil na vlastní náklad sám. Spolu s tím nahlásí změny hrobového zařízení, zakládající povinnost změnit, či doplnit předepsanou evidenci. Totéž platí při likvidaci hrobového zařízení včetně základů a stavby hrobky.

Článek 11

Ukládání lidských pozůstatků a ostatků do hrobů a hrodek, vsyp

Lidské pozůstatky může do hrobů a hrodek ukládat pouze koncesovaný provozovatel pohřební služby na základě souhlasu provozovatele pohřebiště. Totéž platí i o provádění prací spojených se zajišťováním exhumací.

1. Provozovatel pohřební služby zajišťující uložení lidských pozůstatků do hrobu je povinen nejpozději v den uložení písemně sdělit provozovateli pohřebiště následující informace podléhající evidenci:
 - a) jméno, popřípadě jména, a příjmení zemřelých, jejichž lidské ostatky jsou na pohřebiště ukládány,
 - b) místo a datum jejich narození a úmrtí, pokud jsou známy,
 - c) údaje o jiných lidských pozůstatcích v rozsahu identifikace jiných lidských pozůstatků,
 - d) datum uložení lidských pozůstatků nebo lidských ostatků na pohřebiště, určení hrobového místa, hloubky pohřbení, druhu rakve, vložky do rakve nebo transportního vaku; u lidských ostatků druh a číslo urny a v případě vsypu i místo jejich uložení,
 - e) záznam o nebezpečné nemoci, pokud lidské pozůstatky, které byly uloženy do hrobu nebo hrodky, byly touto nemocí nakaženy,
 - f) jméno, popřípadě jména, příjmení, adresu místa trvalého pobytu a datum narození nájemce hrobového místa, jde-li o fyzickou osobu, nebo obchodní jméno, nebo obchodní firmu, sídlo a identifikační číslo osoby nájemce hrobového místa, jde-li o právnickou osobu,
2. Všechny rakve určené k pohřbení musí být označeny štítkem obsahujícím minimálně jméno zemřelého, datum narození, datum úmrtí, den pohřbu a název provádějící pohřební služby.
3. Obdobně jako při přijímání lidských pozůstatků k pohřbení dbá provozovatel na to, aby převzetí **nezpopelněných lidských ostatků** bylo doloženo alespoň úmrtním listem a průvodním dopisem s uvedením, o čí ostatky se jedná, odkud jsou (číslo hrobu a název pohřebiště) a v koho zájmu se exhumace a převoz prováděl (číslo objednávky a smluvní strany); u urny postačí předložit doklad o zpopelnění, který obsahuje údaje shodné s identifikačním štítkem. Tyto dokumenty by měly být podkladem i pro evidenci související s provozováním pohřebiště.
4. Pro pohřbívání do hrobů musí být použity takové rakve, které ve stanovené tlecí době zetlí spolu s lidskými ostatky, tzn. nesmí obsahovat díly z PVC a jiných nerozložitelných materiálů, kovové díly jen omezeně. K výrobě rakví a jejich nátěrů nesmí být použity barvy, lepidla a tvrdidla, obsahující složky škodlivých látek.
5. Výplň rakví (vystýlka) transportní vaky vložené do rakví a rubáše mohou být vyrobeny pouze z lehce rozložitelných materiálů, jako dřevěné piliny, papír a látky. Tkanina, ze které je oblečení zemřelého vyrobeno, by měla být nejlépe bez chemických příměsí. Při výrobě rakví a jejich nátěrů nesmí být použity toxické látky. Před spuštěním do hrobu musí být víko rakve pevně a trvale spojeno šroubem se spodní částí rakve.
6. Milodary vložené do rakve mohou být vyrobeny také pouze ze snadno rozložitelných materiálů.
7. Rakev s lidskými pozůstatky musí být po uložení do hrobu zasypána zkyplenou zeminou ve výši minimálně 1,2 m (vrstva zeminy nad rakví po slehnutí min 1 m).
8. Pro pohřbívání do hrodek je nutno použít rakve s maximálními rozměry 2,15 x 0,85 m, a to celodubové nebo z jiných tvrdých druhů dřev. Do rakve bude umístěna poloviční zinková vložka nebo kovová s nepropustným dnem, vždy v souladu s ČSN Rakve 493160-3.
9. Zpopelněné lidské ostatky je možné uložit na pohřebišti vždy jen se souhlasem nájemce hrobového místa a správce hřbitova, u hrobů zpravidla k nohám do niky, jinak v ochranném obalu

způsobem, který správce hřbitova odsouhlasí.

10. Přímou manipulaci s lidskými ostatky uloženými v hrobkách může správce pohřebiště provádět pouze se souhlasem krajské hygienické stanice.
11. **VSYP.** Při vsypu popela do země na vsypové loučce se řídí provozovatel pohřebiště těmito zásadami:
 - a) jamky pro vsyp popela (o průměru 11 - 20 cm) se hloubí pokud možno tak, aby pozůstali měli možnost vsypu popela dalších členů rodiny, případně jiných osob,
 - b) jamky pro vsyp se hloubí v řadách se středovou vzdáleností 30 - 35 cm,
 - c) hloubka jamky činí 300 - 400 mm pro jednoduchý vsyp a 600 - 700 mm pro dvojitý vsyp,
 - d) místa vsypu na vsypové loučce nesmí nájemce zjevně označovat, květiny položené na jamku odstraní provozovatel pohřebiště po jejich uvadnutí,
 - e) vstup veřejnosti na vsypovou loučku není dovolen.

Článek 12

Opuštěné hrobky, opuštěná hrobová zařízení, ukončení nájmu

1. Pokud se hrobka nebo hrobové zařízení staly opuštěnými po účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (tj. od 1. ledna 2014) a jsou zároveň stavbou, **bude od 1. ledna 2024** provozovatelem pohřebiště **provedena nabídka příslušnému Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových.**
2. Pokud byla hrobka **opuštěna před účinností zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále i OZ) (tj. před 1. lednem 2014), bude zaevidována do majetku obce,** která je vlastníkem pozemku (viz ustanovení § 3056 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník¹⁾) nebo obce, která je provozovatelem pohřebiště (viz ustanovení § 996 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník²⁾). Oznámení o novém vlastníku hrobky, která se tímto postupem stala hrobkou obecní, se zveřejní vhodným způsobem na veřejném pohřebišti (např. ve vývěsní skřínce). U opuštěného hrobového zařízení probíhá postup shodně.
3. V době po úmrtí nájemce, má-li být tento uložen do hrobu, jehož byl nájemcem, zajistí provozovatel úhradu nájemného na tlecí dobu od vypravitele pohřbu nebo jiné zmocněné osoby. Nepožádá-li nikdo o uzavření nájemní smlouvy k předmětnému místu, zůstává toto hrobové místo po tlecí dobu bez nájemce s povinností provozovatele o toto místo pečovat.
4. Po zániku nájmu se nezpopeľněné lidské ostatky ponechají na dosavadním místě. Při nájmu hrobového místa novým nájemcem budou tyto lidské ostatky v průběhu nového pohřbení uloženy pod úroveň dna hrobu. Není-li možné využít úroveň dna hrobu, uloží se lidské ostatky do společného hrobu téhož pohřebiště
5. Byl-li nájemce hrobového místa prokazatelně vyzván před ukončením nájmu k vyklizení hrobového místa od movitých i nemovitých věcí, v souladu s § 2225 OZ³⁾ při skončení nájmu, odevzdá nájemce hrobové místo vyklizené do 30 dnů od skončení nájmu (pokud není s provozovatelem dohodnuta z důvodů hodných zvláštního zřetele lhůta jiná). Při odevzdání věci si nájemce oddělí a vezme vše, co do věci vložil nebo na ni vnesl vlastním nákladem, kromě uložených lidských ostatků, ať zpopeľněných nebo nezpopeľněných. Podle § 493 občanského zákoníku lidské ostatky nejsou věci.
6. V případě zájmu nájemce o zpopeľněné lidské ostatky musí být postupováno v souladu s Čl. 13.
7. Při nesplnění bodu 5 je hrobové zařízení umístěno na hrobovém místě po zániku nájemní smlouvy bez právního důvodu, tedy neoprávněně. Pokud na výzvu není odstraněno, pak má provozovatel

pohřebiště možnost obrátit se na soud nebo v rámci svépomoci hrobové zařízení odstranit a uskladnit a následně vyzvat vlastníka ať si zařízení odebere. Náklady na odstranění a uskladnění hrobového zařízení ponese vlastník hrobového zařízení. Pokud na další výzvu vlastník nereaguje a náklady na odstranění a skladné překročí výši odhadované ceny hrobového zařízení, provozovatel hrobového zařízení prodá. Výtěžek použije na úhradu nákladů.

8. Některá hrobová zařízení nebo hrobky lze provozovateli pohřebiště darovat písemnou darovací smlouvou.

.....

¹⁾ § 3056 (1) Vlastník pozemku, na němž je zřízena stavba, která není podle dosavadních právních předpisů součástí pozemku a nestala se součástí pozemku ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona, má ke stavbě předkupní právo a vlastník stavby má předkupní právo k pozemku. Předkupní právo vlastníka pozemku se vztahuje i na podzemní stavbu na stejném pozemku, která je příslušenstvím nadzemní stavby. K ujednáním vylučujícím nebo omezujícím předkupní právo se nepřihlíží.

²⁾ § 996 OZ Držba vlastnického práva - (1) Poctivý držitel smí v mezích právního řádu věc držet a užívat ji, ba ji i zničit nebo s ní i jinak nakládat, a není z toho nikomu odpovědný. (2) Poctivému držiteli náleží všechny plody věci, jakmile se oddělí. Jeho jsou také všechny již vybrané užitky, které za držby dospěly.

³⁾ § 2225 Skončení nájmu (1) Při skončení nájmu odevzdá nájemce pronajímateli věc v místě, kde ji převzal, a v takovém stavu, v jakém byla v době, kdy ji převzal, s přihlédnutím k obvyklému opotřebení při řádném užívání, ledaže věc zanikla nebo se znehodnotila; odevzdáním se rozumí i předání vyklizené nemovité věci. Byl-li při odevzdání věci nájemci pořízen zápis obsahující popis věci, přihlédne se při odevzdání věci pronajímateli také k němu.

Článek 13

Podmínky pro otevření hrobu nebo hrobky provozovatelem pohřební služby, exhumace

1. Bez ohledu na uplynutí tlecí doby může být s nezpopeľněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště manipulováno pouze na základě předchozího souhlasu provozovatele pohřebiště. Se zpopelněnými lidskými ostatky se souhlasem správce hřbitova
2. Otevřít hrob nebo hrobku na pohřebišti, ukládat do nich lidské pozůstatky nebo provádět exhumaci je oprávněn pouze provozovatel pohřebiště nebo provozovatel pohřební služby (po odsouhlasení nájemcem hrobu a provozovatelem pohřebiště), který na základě smlouvy s vypravitelem pohřbu hodlá na pohřebišti pohřbít lidské pozůstatky (viz čl. 9).
3. Provozovatel pohřební služby smí otevřít hrob nebo hrobku na pohřebišti pro uložení lidských pozůstatků, nebo lidských ostatků, k provedení exhumace, popř. k jiným účelům, pokud správce pohřebiště obdrží v dostatečném předstihu (minimálně 2 pracovní dny) před samotným otevřením hrobu nebo hrobky
 - a) písemnou žádost vypravitele pohřbu, nájemce hrobu a majitele hrobového zařízení o otevření hrobu nebo hrobky provozovatelem pohřební služby,
 - b) kopii smlouvy uzavřené mezi provozovatelem pohřební služby a vypravitelem pohřbu o vypravení pohřbu, která určuje pohřbení do příslušného hrobového místa,
 - c) doklad o oprávnění k podnikatelské činnosti v oblasti provozování pohřební služby a o oprávněnosti vykonávat podnikatelskou činnost technické služby - práce při kopání hrobů na pohřebištích (výpis z živnostenského rejstříku),
 - d) prohlášení, že uvedené práce zajistí provozovatel pohřební služby na vlastní náklad, vlastními zaměstnanci a s použitím vlastních pomůcek i náradí a na vlastní odpovědnost,
 - e) osvědčení o získání profesní kvalifikace Hrobník nebo potvrzení o absolvování školení hrobníků od zaměstnance provozovatele pohřební služby, který bude hrob nebo hrobku otevírat,

- f) V případě požadavku na otevření hrobu, u něhož neuplynula tlečí doba od posledního pohřbení, je povinen předložit povolení příslušné krajské hygienické stanice k manipulaci s nezetlelymi lidskými ostatky.
4. Zaměstnanec pohřební služby, který bude hrob nebo hrobku otevírat, musí být správcem pohřebiště seznámen s řádem pohřebiště, místními podmínkami a s jinými informacemi nezbytnými pro bezpečné a nezávadné otevření hrobu nebo hrobky.
 5. Provádí-li otevření hrobu nebo hrobky zaměstnanec provozovatele pohřební služby, je správce hřbitova nebo provozovatel pohřebiště oprávněn kdykoli
 - a) zkontrolovat průběh prací, stav výkopu a pažení, dohlédnout na zabezpečení vykopané hrobové jámy proti pádu třetí osoby a přítomnost druhého pracovníka provozovatele pohřební služby,
 - b) požádat o přerušeni prací; v takovém případě je zaměstnanec provozovatele pohřební služby povinen práce neprodleně pozastavit.
 6. Provozovatel pohřebiště nebo správce hřbitova může odmítnout otevření hrobu nebo hrobky, jsou-li k tomu závažné důvody, např. bezprostřední blízkost vzrostlého stromu, u něhož by musely být přerušeny hlavní kořeny (což by vedlo k narušení stability stromu), pokud je pohřebiště a jeho porost v nepříznivém stavu v důsledku vichřic, dešťových srážek, nebo pokrytí povrchu sněhem a ledem.
 7. Správce hřbitova zajistí při otevření hrobu a hrobky provoz na pohřebišti tak, aby nebyl narušen veřejný pořádek a aby byl vyloučen přenos možné nákazy (v souladu s povolením dle bodu 6).
 8. Nezpopelněné i zpopelněné lidské ostatky mohou být exhumovány, tj. přemístěny nebo převezeny na jiné pohřebiště, pouze na písemnou a odůvodněnou žádost nájemce hrobového místa a nájemce nového hrobového místa na jiném pohřebišti, a to jen s písemným souhlasem provozovatele pohřebiště. Převoz exhumovaných nezpopelněných lidských ostatků na jiné pohřebiště musí být předem objednan u provozovatele pohřební služby a objednávka k žádosti přiložena. Nájemce hrobového místa doloží k žádosti o exhumaci vždy úmrtní list podle § 22 odst. 2 zákona o pohřebnictví a písemný souhlas osoby uvedené v § 114 odst. 1 občanského zákoníku. *)
- *)§ 114 (1) Člověk je oprávněn rozhodnout, jaký má mít pohřeb. Nezanechá-li o tom výslovné rozhodnutí, rozhodne o jeho pohřbu manžel zemřelého, a není-li ho, děti zemřelého; není-li jich, pak rozhodnou rodiče a není-li jich, sourozenci zemřelého; nežijí-li, pak rozhodnou jejich děti a není-li ani jich, pak kterákoli z osob blízkých; není-li žádná z těchto osob, pak rozhodne obec, na jejímž území člověk zemřel.*
9. Před exhumací nezetlelých lidských ostatků musí nájemce hrobového místa písemně požádat o souhlas také krajskou hygienickou stanicí.
 10. Exhumace neidentifikovaných nezpopelněných lidských ostatků za účelem jejich zpopelení v krematoriu je zakázána. Identifikované nezpopelněné ostatky lze výjimečně exhumovat za účelem jejich zpopelení pouze v souvislosti s převozem na jiné pohřebiště dle odst. 8 se souhlasem provozovatele pohřebiště.
 11. Náklady vzniklé provozovateli pohřebiště v souvislosti s otevřením hrobu nebo hrobky hradí ten, kdo o otevření požádal. Provozovatel pohřebiště má nárok na úhradu přiměřených nákladů za poskytnuté výše uvedené a další související služby.

Článek 14

Sankce

1. Porušení tohoto Řádu bude postihováno podle § 5 odst. 1 písm. i) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích jako přestupek proti veřejnému pořádku, zvláště pokud fyzická osoba

poruší podmínky uložené v tomto Řádu při konání pohřbu nebo pietního aktu.

2. Přestupku se dopustí také ten, kdo dle zákona o pohřebnictví
 - a) v rozporu s § 4 odst. 1 písm. f) Zákona zachází s lidskými pozůstatky nebo lidskými ostatky na pohřebišti způsobem dotýkajícím se důstojnosti zemřelého nebo mravního cítění veřejnosti,
 - b) v rozporu s § 4 odst. 1 písm. g) Zákona neoprávněně otevře na pohřebišti konečnou rakev s lidskými pozůstatky nebo urnu s lidskými ostatky,
 - c) v rozporu s § 4 odst. 1 písm. h) Zákona neoprávněně otevře na pohřebišti hrob nebo hrobku nebo neoprávněně provádí exhumaci,
3. Za přestupky uvedené výše pod písmenem a) a b) lze uložit pokutu až do výše 100 000,- Kč a pod písmenem c) až do výše 70.000,-Kč, ve smyslu § 26 zákona o pohřebnictví.

Článek 15

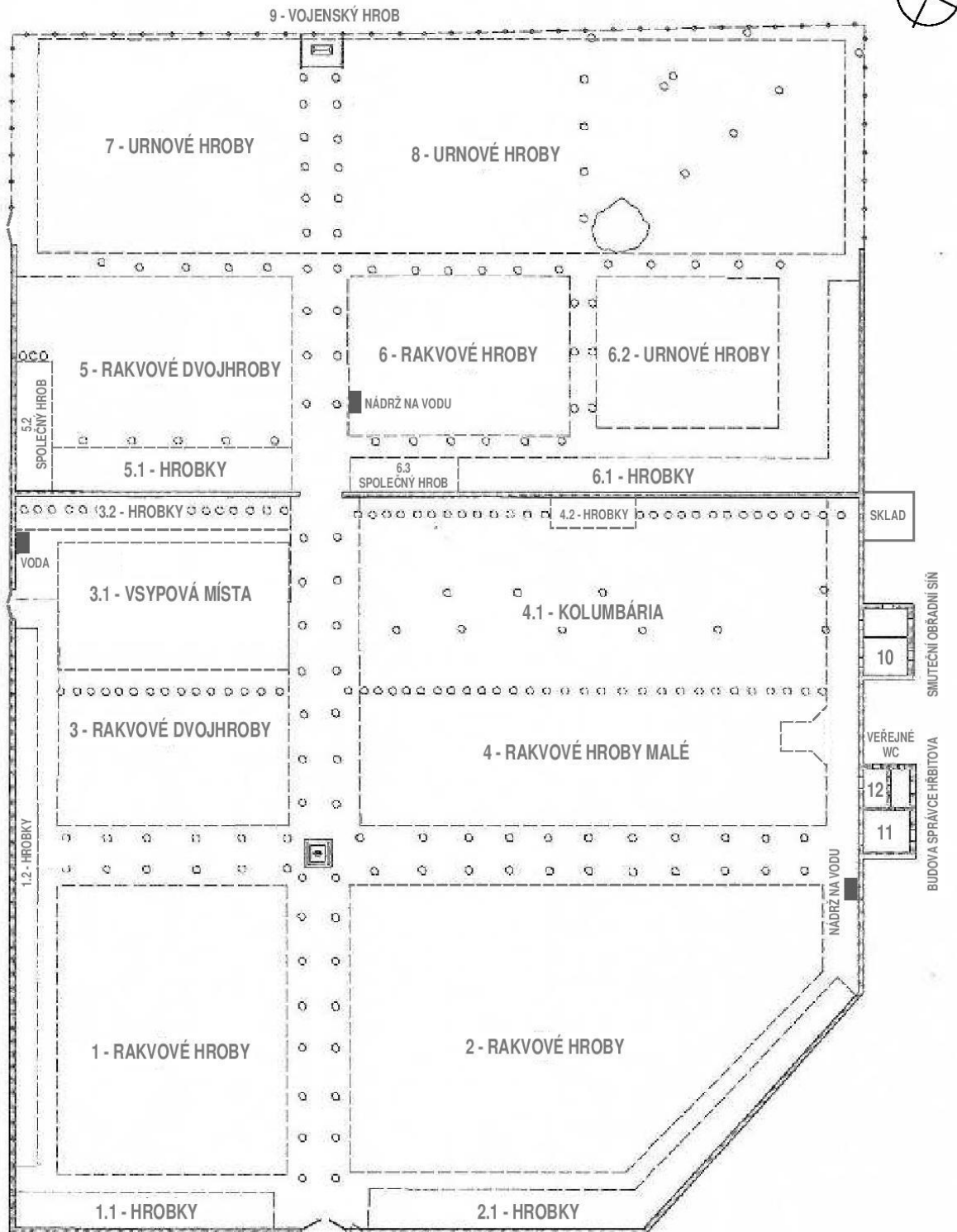
Závěrečná ustanovení

1. Právní vztahy neupravené tímto řádem, vztahující se k provozování pohřebiště, se řídí zákonem o pohřebnictví.
2. Pokud se písemný styk provádí doručenkou na adresu nájemce místa na pohřebišti, platí fikce doručení uplynutím posledního dne úložní lhůty u provozovatele poštovních služeb.
3. Pokud adresa nájemce hrobového místa není provozovateli hřbitova známa, je provozovatel povinen na veřejně přístupném místě na veřejném pohřebišti, (které je na vnitřní straně hřbitovní zdi vpravo za vstupní branou na hřbitov), výzvu podle čl. 8. zveřejnit.
4. Kontrolu dodržování tohoto Řádu provádí Městský úřad Chrastava, odbor ORM, městská policie Chrastava a správce pohřebiště.
5. Výjimky z Řádu pohřebiště dle individuální žádosti může schválit provozovatel pohřebiště.
6. Pokud pohřebiště, nebo jeho část, včetně hrobových zařízení, jsou zapsány v seznamu kulturních památek, nebo se nacházejí na území památkového zájmu, či jsou v seznamu válečných hrobů a pohřebišť, vztahují se na péči o ně zvláštní právní předpisy.
7. Tento řád veřejného pohřebiště Chrastava byl schválen Radou města Chrastava dne 3. 2. 2020 usnesením č. 2020/02/VI a je účinný patnáctým dnem po dni vyvěření na úřední desce.
8. Dnem nabytí účinnosti tohoto schváleného Řádu pohřebiště se zrušuje v celém rozsahu Řád pohřebiště č. 1/2002, schválený radou města dne 10. 6. 2002.
9. Řád veřejného pohřebiště bude vyvěšen na úřední desce městského úřadu v Chrastavě po dobu 15 dnů a po celou dobu platnosti tohoto řádu musí být vyvěšen na pohřebišti na místě obvyklém.

Ing. Michael C a n o v
starosta

Grafický přehled jednotlivých sektorů pohřebiště dle čl.

Příloha č.1

Hřbitov - Chrastava
stav k 1.4.2020

Měřítko 1 : 500
Ing. Daniel Fadrhonc - 12/2019

Příloha č. 2

Podmínky zřízení hrobu, hrobky, náhrobku, hrobového zařízení

1. Podle ustanovení § 17 zákona, - ke zřizování jednotlivých hrobů, hrobek, úložišť jednotlivých uren a hrobových zařízení na pohřbišti není třeba rozhodnutí o jejich umístění podle zvláštního právního předpisu (stavební zákon) ani povolení stavby.

2. **Zhotovitel rakvového hrobu nebo hrobky je povinen při výkopových pracích postupovat v souladu s Nařízením vlády č. 591/2006 Sb. o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích.**

3. **Podmínky pro zřízení zemního, ručně kopaného rakvového hrobu:**

- c) Minimální světlá šíře výkopu musí být 80 cm + 2x šíře svislého pažení, jehož použití je k zajištění bezpečnosti povinné při hloubce výkopu větší než 1,3 m, to je celkem cca 90 cm. Délka výkopu včetně pažení v závislosti na délce rakve musí být 210 -215 cm.
- d) Půdorys dna musí odpovídat půdorysným rozměrům rakve + 5 cm na každou ze čtyř stran. Hloubka dna hrobu činí cca 160 cm, a u prohloubeného hrobu cca 200 cm, při respektování zásady, aby vrstva ulehle zeminu nad rakví byla min. 90 cm.

4. **Podmínky pro zřízení hrobového zařízení hrobu:**

- a) Jednotlivé díly hrobového zařízení musí být mezi sebou pevně kotveny.
- b) Základy musí být dimenzovány se zřetelem na únosnost půdy a odpovídat půdorysným rozměrům díla a podpovrchové hloubce základové spáry. Základová spára musí být v minimální hloubce pro **rakvový hrob – základ uzavřený tvar** - 40 cm a v patkách 70 cm, **rakvový hrob tvaru U** - 70 cm, **urnový hrob** - 20 cm.
- c) Základy památníků, náhrobků nebo stél musí být zhotoveny z dostatečně únosného materiálu, odolného proti působení povětrnosti např. z prostého betonu či železobetonu, kamenného, popř. cihelného zdiva.
- d) Bez ohledu na velikost hrobového zařízení musí být zadní (hlavová) hrana náhrobku, případně krycí desky (bez náhrobku) umístěna v jedné přímce s rámy či náhrobky hrobů v téže řadě. Ve směru podélném je hrobové zařízení umísťováno souose s hroby, či hrobovými místy v sousedních řadách.
- e) Maximální vnější rozměry nadzemních částí hrobových zařízení jsou:

<u>Typ hrobového místa</u>	<u>velikost hrobového místa</u>	<u>maximální rozměry hrobového zařízení</u>
1.pro hroby rakvové,	(260x140 cm)	260x120 cm
2.pro hroby rakvové malé,	(150x100 cm)	140x70 cm
3.pro dvouhroby rakvové	(260x240 cm)	260x200cm
4.pro uložení lids.ost.v urnách- hroby urnové	(110x 90 cm)	100x85 cm
5.pro uložení uren s lidskými ostatky v kolumbáriích	(0,41x0,38)	
6.pro vsyp zpopelněných lidských ostatků do země		(kruh průměr 11-20 cm)
7.pro výstavbu hrobky	souladná s velikostí původní hrobky	

5. **Podmínky pro zřízení hrobky a hrobového zařízení hrobky:**

- a) Vzhledem k ustanovení čl. 9 odst. 9 Řádu je osoba uvedená v čl. 9 odst. 2 Řádu před zpracováním projektové dokumentace (PD) hrobky povinna opatřit souhlas orgánu památkové péče a KHS Liberec.
- b) Před stavbou hrobky je tato osoba povinna předložit provozovateli projektovou dokumentaci stavby hrobky, ve které musí být doloženo splnění, příp. respektování podmínek a povinností stanovených tímto řádem.

Zejména:

01. Posouzení okolí plánované stavby (vliv na výsadbu, okolní komunikace, přístup k sousedním hrobovým místům).
 02. Zadání pro projektovou dokumentaci ke stavbě hrobky (např. tvar hrobky a odvětrávání, typ terénu a půdy, prostoru hrobky pro požadovaný počet rakví, výkopu pro požadovaný počet rakví).
 03. Návrh materiálů a hlavních konstrukčních prvků, včetně požadavků pro osazení hrobky hrobovým zařízením kamenickou firmou (základové pasy, beton, výztuže, betonové tvárnice) na základě předloženého statického výpočtu.
 04. Zhotovit jednoduchý rozpočet stavby (ceny stavebních materiálů a stavebních prací, přesunu hmot).
 05. Způsob zajištění uložení přebytečné zeminy (zajištění oddělení případných lidských ostatků, naložení, odvoz a uložení zeminy na skládku, dodržování hygienických předpisů a opatření).
 06. Zhotovit základové pasy včetně dodržení technologických postupů a parametrů pro zvolený materiál stavby.
 07. Zhotovit stěny, vložit svislé i vodorovné výztuže, zhotovit otvory pro patra, zalít betonem a zhotovit odvodnění.
 08. Ukončit stavbu (betonový věnec, popř. zhotovení vnitřního zakrytí stropnicemi a následná izolace proti povrchové vodě).
 09. Dodržet minimální světlost otvoru pro spuštění rakve s možností opakovaného otevření bez nutnosti demontáže hrobového zařízení.
 10. Obsypat stěny hrobky, upravit okolní terén.
 11. Hloubka výkopu musí odpovídat počtu uvažovaných uložených rakví (maximálně však 260 cm).
 12. Stěny hrobky z porézních materiálů musí mít šíři nejméně 30 cm, v případě užití litého betonu nejméně 15 cm, a musí být izolovány přizdívkou, včetně impregnačních nátěrů.
 13. Dno hrobky může být bez betonového pokryvu (pouze kopaná zemina). V případě, že bude dno vybetonováno, musí být zřízen trativod o rozměrech nejméně 40 x 40 a hloubce 50 cm, vyplněný drenáží.
 14. Zdivo musí být umístěno na betonovém základě min. 50 cm vysokém v šíři podle předpokládané vyzdívky.
 15. Do stěn hrobky musí být zabudovány vstupní otvory s madly.
 16. Kovové prvky v hrobce (traverzy pro uložení rakví a stropní nosiče) musí být opatřeny antikorozními nátěry a jejich stav musí být kontrolován nejméně jednou za 10 let.
 17. Zastropení hrobky je nutné provést tak, aby mohly být rakve lehce umístěny na jednotlivá stanoviště s tím, že vstupní otvor a vlastní světlost hrobky musí být nejméně 220 cm (podle velikosti rakví).
 18. Na zastropení a uzavření hrobky musí být použity železobetonové překlady, jejich spáry zality betonem a povrch zaizolován.
 19. Nad zastropení je nutno použít 20 cm zeminy sloužící jako pachová zátka nebo umístit krycí desku neprodyšně uzavírající hrobku, se spárami vytmelenými trvalými tmely.
 20. Nosnost stropu musí být nejméně 100 kg na 1 m².
 21. Popis do jaké míry lze využít části konstrukcí předchozí hrobky, pokud se na hrobovém místě nalézají.
- c) Vlastní hrobové zařízení s výjimkou rámu musí být postaveno mimo hlavní konstrukci hrobky, na samostatném základě.
- d) Zřízenou hrobku přejímá protokolárně po technické stránce správce pohřebiště, který může pro trvalé užívání stavby určit:
- druh používaných rakví pro pohřbení v hrobce
 - způsoby a cyklus revizí hrobky.
6. Při provádění prací směřujících ke zhotovení, údržbě, opravám, nebo odstranění věcí na hrobovém místě je vždy třeba předchozího prokazatelného souhlasu nájemce, neprovádí-li tyto práce sám, přičemž je ten, kdo tyto práce provádí povinen činit tak dle pokynů správce hřbitova, nájemní smlouvy a tohoto Řádu.
 7. V průběhu zhotovování, údržby, oprav, nebo odstraňování hrobky, hrobového zařízení na pohřebišti odpovídá nájemce hrobového místa za udržování pořádku, za skladování potřebného materiálu na místech a způsobem určeným provozovatelem pohřebiště, případně správcem hřbitova. Odstraňovaný stavební materiál, náhrobky, či jejich části, stejně tak i vykopanou zeminu je nájemce (případně jím zmocněná osoba) povinen nejpozději před přerušením práce téhož dne odvézt na určené místo skládky a případně uložit do příslušného kontejneru. Při těchto pracích nesmí být cesty a uličky na pohřebišti užívány k jinému účelu než ke komunikačním a nesmí být jejich průchodnost omežována.